Liikennevirasto

Vastaus

LIVI/2677/00.03.02/2016

26.4.2016

Liikenne- ja viestintävaliokunta
00102
Eduskunta

Liikenne- ja viestintävaliokunnan kokous 22.4.2016

Talkoo- ja siivoustyöt maanteiden tiealueilla

Liikenne- ja viestintävaliokunnan kokouksessa 22.4.2016 nousi esille maantie- ja ratalain muutoksia koskeneen hallituksen esityksen (49/2016 vp) käsittelyn yhteydessä kysymys talkootöistä maanteiden varsilla. Kysymys koski sitä, tuleeko yhdistysten tai esimerkiksi muiden talkoo- ja siivoustöitä tiealueilla tekevien henkilöiden hankkia maksullinen Tieturva- koulutus tai lupa kyseisen toiminnan harjoittamiseen maanteiden reuna-alueilla.

Liikenneviraston vastaus

Liikennevirasto toteaa, että teiden reuna-alueiden siivoustöitä käsitellään Liikenneviraston ohjeessa *"Liikenne tietyömaalla - Yleiset käytännöt ja turvallisuusvaatimukset"*, joka on ladattavissa osoitteesta:

http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf8/lo_2015-02_liikenne_tietyomaalla_web.pdf

Tiellä ja tiealueella työskentelyä koskevaa viraston ohjeistusta on päivitetty toukokuussa 2015, koska tieturvavaatimuksia koskevaa tulkintaa oli tarpeen keventää erityisesti teiden reuna-alueiden siivoustöiden osalta. Liikennevirasto on julkaissut ohjetulkinnan muutoksen johdosta myös uutisen ja mediatiedotteen 13.5.2015.

Liikenneviraston ohjeissa edellytetään, että maantiealueella *ammattimaisesti* työskentelevällä henkilöllä tulee olla Tieturva 1-koulutus. Tällaisia töitä ovat esim. teiden rakentaminen ja kunnossapito, päällystystyöt sekä tiealueelle sijoitettavien kaapelien ja johtojen asennus. Sen sijaan talkootyötä yksityishenkilöinä tekevät tienvarsien roskien kerääjät rinnastetaan jalankulkijoihin, eikä heiltä vaadita edellä mainittua koulutusta. Tieliikennelaissa on säännökset jalankulkijoista tiellä. Ajoradan ulkopuolella, mutta tiealueella jalankulkijat voivat liikkua ja esimerkiksi poimia roskia, kunhan eivät tarpeettomasti estä tai häiritse liikennettä. Moottoriteillä ja niiden välittömässä läheisyydessä on kuitenkin jalankulku kielletty.

Vastaus

LIVI/2677/00.03.02/2016

26.4.2016

Turvallisuusperiaatteet siivoustöissä

Voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti tien reuna-alueiden siivous on hoitourakkaan sisältyvää työtä. Urakoitsija voi tehdä työn omana työnään tai antaa työn tehtäväksi kertaluontoisesti esim. urheiluseuroille, koululaisryhmille tms. ryhmälle. Moottori- ja moottoriliikennetiellä sekä muilla kaksiajorataisilla teillä sekä reunaluiskien että ajoratojen välisen alueen siivouksesta huolehtii pääsääntöisesti urakoitsijan tai tämän aliurakoitsijan henkilöstö, joiden pätevyysvaatimukset on esitetty edellä mainitussa ohjeessa tarkemmin.

Valtioneuvoston asetuksessa rakennustyön turvallisuudesta (VNa 205/2009) tie- ja katualueella tehtävät työt on luokiteltu töiksi, joihin liittyy erityisiä vaaroja työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle. Liikennevirasto edellyttää, että ennen tiellä työskentelyä vapaaehtoistyöryhmä on perehdytetty työhön liittyviin vaaratekijöihin ja töistä on tiedotettu hoitourakkaa valvovalle aluevastaavalle.

Tienvarsien kevätsiivous katsotaan yleensä ns. kertaluontoiseksi tiellä tehtäväksi työksi, johon osallistuvalta ei edellytä Tieturva 1 -koulutusta. Tieturva 2 -pätevä (esim. hoitourakoitsijan) henkilö järjestää ryhmälle tienvarsien siivousta koskevan perehdytystilaisuuden. Tilaisuudessa käsitellään työssä noudatettavat turvallisuusperiaatteet ja käyttäytymissäännöt. Siivousryhmän vetäjä vastaa siitä, että ryhmä noudattaa sovittuja turvallisuusperiaatteita. Vetäjän on oltava vähintään 18-vuotias ja Liikennevirasto suosittaa, että hänellä olisi Tieturva 1 -koulutus. Siivoustyöhön kertaluontoisesti osallistuville vapaaehtoisryhmille suositellaan näkyvää vaatetusta, kuten 2-luokan varoitusvaate, pusero tai liivi.

Moottori- ja moottoriliikennetiellä sekä muilla kaksiajorataisilla teillä siivoustyön suorittaa urakoitsijan tai tämän aliurakoitsijan ammattitaitoinen henkilöstö, joilla kaikilla on Tieturva 1 -pätevyys.

Tiealueiden siivoaminen tai muu vastaava talkootyö maantien reuna-alueilla *ei edellytä myöskään lupaa* tiealueella työskentelyyn voimassa olevan tai esitetyn (HE 49/2016 vp) maantielainsäädännön nojalla. Talkootyötä yksityishenkilöinä tekevät tienvarsien roskien kerääjät rinnastetaan jalankulkijoihin, minkä lisäksi toiminta liittyy tienpitoon ja siten hallituksen esityksessä 49/2016 vp yksilöityyn tiealueen käyttämiseen maantietarkoituksiin.

Jaakko Knuutila
Oikeusyksikön päällikkö
Liikennevirasto